

Nr 69.

Ankom till riksdagens kansli den 5 juni 1939 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av delegerades för riksdagens verk förslag till ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk och familjepensionsreglementet för riksdagens verk.

Genom beslut den 7 mars 1939 uppdrogo delegerade för riksdagens verk åt lönekommittén för riksdagens verk att utarbета och till delegerade inkomma med förslag till de ändringar i tjänstepensions- och familjepensionsreglementena för riksdagens verk, som påkallades av den föreslagna löne-regleringen för samma verk. Samtidigt överlämnade delegerade till kommittén, för att beaktas vid fullgörande av sagda uppdrag, två skrivelser från fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret med förslag angående upphörande av fonderingen för tjänste- och familjepensionskostnadernas bestridande vid riksdagens verk.

I anledning härav har lönekommittén med skrivelse till delegerade den 8 maj 1939 inkommit med förslag till ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk samt till ändrad lydelse av 9 § 1 mom. familjepensionsreglementet för riksdagens verk. Kommitténs förslag är bilagt detta utlåtande. Beträffande innehållet i förslaget får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till förslaget.

Över lönekommitténs förslag hava infordrade yttranden avgivits av fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret, vilka därvid meddelat, att förslagen icke givit dem anledning till erinran.

Med skrivelse till bankoutskottet den 19 maj 1939 hava delegerade överlämnat berörda förslag jämte övriga ärendet tillhörande handlingar samt därvid anfört och hemställt följande:

Lönekommittén har i sin skrivelse biträtt bankofullmäktiges och riksgäldsfullmäktiges förslag, att 10 § tjänstepensionsreglementet skulle upphävas från och med den 1 juli 1939. I sin motivering härför har kommittén uttalat, att anledning torde saknas att för riksdagens verk bibehålla pensionsgrunder, vilka i fråga om fonderingen och sättet för pensionsutgifternas bestridande avvika från vad som numera jämlikt beslut av 1938 års riksdag gäller för allmänna civillförvaltningen. På sätt fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret föreslagit borde följaktligen de nuvarande pensionsfonderna kvarstå med de kapitalbelopp, vartill de kunde uppgå vid tiden för den nya ordningens genomförande. Även i övrigt borde de för allmänna civillförvaltningen från och med den 1 juli 1938 gällande grunderna för fon-

deringen och pensionskostnadernas bestridande i tillämpliga delar fastställas att gälla jämväl för riksdagens verk.

Delegerade ansluta sig till vad fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret samt lönekommittén sålunda föreslagit. Om 10 § tjänstepensionsreglementet upphäves, torde därav utan vidare följa, att fonderingen för täckande av tjänstepensionskostnaderna skall upphöra vid riksdagens verk. Beträffande familjepensioneringen sker för närvarande fondering vid riksbanken, medan vid riksdagens övriga verk någon fondering icke förekommer. Fonderingen vid riksbanken grundar sig icke på någon uttrycklig bestämmelse. Att fondering tills vidare skall äga rum har emellertid av bankofullmäktige förutsatts vid uppgörande av förslag till gällande avlönings- och pensionsstat för riksbanken samt av riksdagen beslutats i och med godkännande av detta förslag. (Se bankoutskottets utlåtande 1938: 79.) Med hänsyn härtill torde det vara lämpligt att i enlighet med vad bankofullmäktige föreslagit hemställan göres hos riksdagen, att fonderingen för familjepensionskostnadernas bestridande vid riksbanken skall upphöra med utgången av juni 1939.

Delegerade förutsätta, att fullmäktige i riksbanken komma att för utskottet framlägga de förslag till ändringar i riksbankens avlönings- och pensionsstat, som påkallas av fonderingens slopande.

Då de av lönekommittén i övrigt framlagda förslagen icke givit delegerade anledning till erinran eller till särskilt uttalande, få delegerade hemställa, att bankoutskottet måtte föreslå riksdagen

dels besluta, att 10 och 22 §§ tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skola upphöra att gälla från och med den 1 juli 1939;

dels besluta, att 1 § 1 mom., 6 § 1 mom., 17 §, 18 §, 24 § 1 och 2 mom., 26 § samt 29 § 1 mom. tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skola från och med den 1 juli 1939 erhålla den ändrade lydelse, som framgår av det vid lönekommitténs skrivelse såsom bilaga 1 fogade förslaget;

dels godkänna de övergångsbestämmelser, som av kommittén föreslagits i anledning av nämnda ändringar i tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk;

dels besluta, att 9 § 1 mom. familjepensionsreglementet för riksdagens verk skall från och med den 1 juli 1939 erhålla den ändrade lydelse, som framgår av det vid lönekommitténs skrivelse såsom bilaga 2 fogade förslaget;

dels ock besluta, att fondering för familjepensionskostnadernas bestridande vid riksbanken skall upphöra vid utgången av juni 1939.

Utskottet. De förslag, som innefattas i delegerades förevarande framställning, hava icke givit utskottet anledning till erinran.

På grund härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må

dels besluta, att 10 och 22 §§ tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skola upphöra att gälla från och med den 1 juli 1939;

dels besluta, att 1 § 1 mom., 6 § 1 mom., 17 §, 18 §, 24 § 1 och 2 mom., 26 § samt 29 § 1 mom. tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skola från och med den

1 juli 1939 erhålla den ändrade lydelse, som framgår av det vid lönekommitténs för riksdagens verk skrivelse såsom Bilaga 1 fogade förslaget;

dels godkänna de övergångsbestämmelser, som av kommittén föreslagits i anledning av nämnda ändringar i tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk;

dels besluta, att 9 § 1 mom. familjepensionsreglementet för riksdagens verk skall från och med den 1 juli 1939 erhålla den ändrade lydelse, som framgår av det vid lönekommitténs skrivelse såsom Bilaga 2 fogade förslaget;

dels ock besluta, att fondering för familjepensionskostnadernas bestridande vid riksbanken skall upphöra vid utgången av juni 1939.

Stockholm den 1 juni 1939.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Berling, Friggeråker, Sundvik, Swartling, Leander, von Horn* och Albertsson;

från andra kammaren: herrar Lovén, K. A. Westman, Gustavson i Västerås, Johansson i Djursnäs, Dahlbäck*, Henriksson, Sundberg och Janson i Frändesta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr Lovén.

Till Herrar Delegerade för Riksdagens verk.

Genom beslut den 7 mars 1939 hava delegerade uppdragit åt lönekommittén för riksdagens verk att utarbeta och till delegerade inkomma, bland annat, med förslag till de ändringar i tjänstepensions- och familjepensionsreglementena för riksdagens verk, som påkallades av den föreslagna löne-regleringen för samma verk. Samtidigt hava delegerade till kommittén för att beaktas vid fullgörande av nämnda uppdrag överlämnat avskrifter av särskilda skrivelser från fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret angående frågan om fortsatt fondering för pensionsändamål.

Med överlämnande av bilagda förslag till *ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk* (bilaga 1) samt till *ändrad lydelse av 9 § 1 mom. familjepensionsreglementet för riksdagens verk* (bilaga 2) får lönekommittén rörande förslagens innebörd anföra följande.

Det nya civila avlöningsreglementet förutsätter vissa ändringar i gällande pensionsreglementen för den civila statsförvaltningen. Den närmare utredningen om dessa ändringar har, jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 17 juni 1938, anförtrots åt särskilda inom finansdepartementet tillkallade sakkunniga, de s. k. 1938 års pensionssakkunniga. I utredningsdirektiven framhölls bland annat, att det med hänsyn till utredningens omfattning syntes vara uteslutet, att densamma kunde slutföras inom sådan tid, att ett fullständigt förslag i ämnet kunde föreläggas 1939 års riksdag. Tillika påpekades emellertid, att vissa formella ändringar i pensionslagstiftningen vore nödvändiga att genomföra samtidigt med löne-regleringens ikraftträdande och att förslag härtill borde utarbetas såsom en första etapp i utredningsarbetet.

Med skrivelse den 3 januari 1939 hava 1938 års pensionssakkunniga överlämnat betänkande med förslag till vissa ändringar i civila och militära tjänstepensionsreglementena samt allmänna familjepensionsreglementet med flera författningar. På grundval av detta förslag, i vad det avser civila tjänstepensionsreglementet, har Kungl. Maj:t sedermera framlagt proposition till riksdagen med förslag om ändring i vissa delar av civila tjänstepensionsreglementet (proposition 1939: 277).

För riksdagens verk gälla för närvarande det av 1935 års riksdag antagna *tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk* samt det av 1937 års riksdag antagna *familjepensionsreglementet för riksdagens verk*. Dessa reglementen, vilka efter utfärdandet icke varit underkastade någon ändring, äro uppgjorda i nära anslutning, det förra till civila tjänstepensionsreglementet och det senare till allmänna familjepensionsreglementet. Det har fördens skull varit för kommittén naturligt att vid den revision av pensionslagstiftningen för riksdagens verk, som kommittén enligt sitt uppdrag haft att företaga, låta 1938 års pensionssakkunnigas förut nämnda betänkande ävensom propositionen 1939: 277 tjäna som vägledning och förebild. Jämväl för riksdagens verk gäller sålunda, att de nu föreslagna ändringarna i tjänste- och familjepensionsreglementena väsentligen inskränkts till att avse spörsmål

och förhållanden, som stå i omedelbart formellt samband med den nya löneregleringen. En mera genomgripande revision av pensionsreglementena, med realprövning av pensionsförmåner och pensionsvillkor, bör givetvis anstå i avvaktan på resultatet av 1938 års pensionskommitténs fortsatta utredningsarbete.

Beträffande de föreslagna reglementsändringarna må i övrigt bemärkas följande.

Tjänstepensionsreglementet.

1 §.

1 mom. av denna paragraf, som reglerar tjänstepensionsreglementets tillämpningsområde, har underkastats viss omredigering för att bringa bestämmelserna i anslutning till de föreslagna nya avlöningsreglementena för ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk.

I 1 mom. stycket a) har sålunda hänvisningen till avlöningsreglementet begränsats till att avse befattningar, tillsatta genom fullmakt eller konstitutorial eller genom förordnande på viss tid. Med denna avfattning och då samtidigt stycket c) i detta moment uteslutes, bliva sålunda befattningar tillsatta genom förordnande tillsvidare icke hänförliga under tjänstepensionsreglementet. Även motsvarande tjänster vid den civila statsförvaltningen äro, med undantag av chefsbefattningen vid försäkringsinspektionen, uteslutna från pensionsrätt. För nuvarande innehavare av byråchefstjänsterna vid justitie- och militieombudsmansexpeditionerna — beträffande vilka tjänster sistnämnda anställningsform skulle komma till användning — skulle emellertid hittillsvarande pensionsrätt bevaras genom en särskild övergångsbestämmelse.

Under ett särskilt stycke b) hava liksom för närvarande upptagits ledamöter av riksbankens direktion och riksgäldsdirektören, vilka i avlöningsreglementet icke formellt hänförts under kategorien »ordinarie tjänstemän».

Även nuvarande stycket d), vilket avser innehavare av tjänster å extra stat, har uteslutits ur paragrafen. Några dylika befattningar skulle efter löneregleringens genomförande icke vidare förekomma.

1 § 2 mom. har lämnats oförändrat.

6 §.

I 7 § civila tjänstepensionsreglementet stadgades enligt paragrafens ursprungliga lydelse, att pensionstagare, som åtnjöte lön eller arvode för annan statstjänst till sådant belopp, att de sammanlagda förmånerna, inberäknat pensionen, överstege 5 004 kronor, skulle vidkännas viss minskning i pensionen. Enligt huvudregeln skulle reduktionen uppgå till två tredjedelar av pensionens belopp, därvid likväl skulle iakttagas bland annat, att vad vederbörande ägde behålla ej understege summan av den större förmånen och en tredjedel av den mindre. I syfte att möjliggöra undantag från reduktionsregelns automatiska tillämpning vid förening av tjänstepension och arvode vidtogos genom kungörelse den 18 juni 1937 (nr 435) vissa ändringar i 7 §. Därvid inarbetades det ursprungliga 2 mom. i paragrafens 1 mom., som avfattades så, att det endast kom att avse förening av pensioner. Härefter tillades ett nytt 2 mom., som stadgade, att reduktionsregeln skulle, där icke Kungl. Maj:t annorlunda förordnade, äga motsvarande till-

lämpning, om tjänstemannen vid avgången från tjänsten åtnjöte eller sedermera erhöle lön eller arvode för annan statstjänst.

1938 års pensionskommittén hava sedermera beträffande 7 § föreslagit, att den nuvarande bestämmelsen i paragrafens 2 mom. om förening av lön och pension skulle uteslutas ur reglementet. De sakkunniga hava erinrat, att spörsmålet om förening av lön och pension i civila avlöningsreglementet lösts så, att nedsättning i förekommande fall skall drabba lönen. Pensionskommitténs förslag i denna del har även upptagits i propositionen 1939: 277.

Motsvarigheten till de ovan omförmälda reduktionsreglerna återfinnes i 6 § tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk. Någon ändring liknande den, som år 1937 genomfördes i civila tjänstepensionsreglementet, har dock icke kommit till stånd; även i övrigt företer paragrafen vissa olikheter i jämförelse med förebilden i civila tjänstepensionsreglementet. Den år 1934 tillsatta pensionskommittén för riksdagens verk framhöll sålunda i det betänkande den 15 februari 1935, som låg till grund för fastställandet av nu gällande tjänstepensionsreglemente för samma verk (bankoutskottets utl. 1935: 67 Bilaga II s. 24), hurusom vad anginge sammanträffande av flera pensioner bestämmelser redan vore meddelade eller avsedda att meddelas rörande minskning av pensionsbelopp vid förening av pension för tjänst vid civilförvaltningen eller försvarsväsendet med annan pension. Därest en reduktionsregel i tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skulle tillämpas utan inskränkning, skulle dubbel reduktion kunna komma att ske. En reduktionsbestämmelse i pensionsreglementet för riksdagens verk syntes därför böra begränsas att avse förening av pensioner enligt nämnda reglemente. Ehuru en dylik reduktionsbestämmelse finge antagas erhålla ringa betydelse, hade densamma dock ansetts böra medtagas i reglementet med hänsyn till den teoretiska möjligheten att intjäna pensioner för två förordnandetjänster. I sådana fall hade kommittén ansett den sammanlagda pensionsförmånen böra begränsas i syfte att totalbeloppet ej skulle överstiga den högsta pension, som enligt gällande bestämmelser kan utgå för statstjänst, nämligen 9 996 kronor.

I det läge, vari frågan om förening av pension med lön eller annan pension numera kommit, erfordras uppenbarligen en genomgripande omarbetning av 6 § 1 mom. tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk. Bestämmelserna om förening av pension med lön för annan befattning böra i analogi med vad som föreslagits beträffande civila tjänstepensionsreglementets motsvarande stadgande utgå, då nedsättningen även enligt det nya avlöningsreglementet för riksdagens verk förutsattes skola i förekommande fall drabba lönen. Att härvid bibehålla nuvarande bestämmelse om reduktion vid förening av pension med arvode såsom fullmäktig i riksbanken eller riksgäldskontoret har syntes icke lämpligen böra ifrågakomma. Rörande förening av pension för tjänst vid något av riksdagens verk med pension för annan statstjänst gäller vad härom anfördes av 1934 års pensionskommitté för riksdagens verk, att någon särskild reduktionsregel icke erfordras i pensionsreglementet för sistnämnda verk. Enär förening av pensioner för två fullmakts- eller konstitutorialtjänster eller av pensioner för en fullmakts- eller konstitutorialtjänst och en förordnandetjänst icke torde kunna förekomma, skulle sålunda återstå det fall, att pensioner för två förordnandetjänster förenas hos samma person. Ehuru även detta fall i praktiken torde vara föga sannolikt och det sålunda kan ifrågasättas, huruvida en särskild bestämmelse behöver intagas i reglementet

för ett dylikt fall, har kommittén dock icke funnit tillräcklig anledning att nu föreslå reduktionsbestämmelsernas upphävande. Med deras nya, begränsade tillämpning har emellertid åt 6 § 1 mom. kunnat givas en väsentligt förenklad avfattning.

Paragrafens 2 mom. har lämnats oförändrat.

10 §.

Vid 1938 års riksdag fattades för statsförvaltningen i allmänhet beslut om att fonderingen av statstjänstemännens pensionsavgifter och pensionsavdrag vid de icke affärsdrivande verken skulle upphöra. I konsekvens härmed upplävs 11 § civila tjänstepensionsreglementet, vilken paragraf för civilförvaltningens vidkommande innehöll samma föreskrift om fondering av tjänstemännens pensionsavdrag som för riksdagens verk återfinnes i 10 § tjänstepensionsreglementet för dessa verk. Kungörelse om paragrafens upphävande har av Kungl. Maj:t utfärdats den 17 juni 1938 (nr 434), varigenom ovanberörda 11 § upphört att gälla den 1 juli 1938.

Vid riksdagens verk tillämpas däremot alltjämt samma grunder för fondering av pensionsavdrag och för pensionsutgifternas bestridande, som gällde inom allmänna civilförvaltningen före de av 1938 års riksdag genomförda ändringarna. På sätt fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret framhållit i sina förut omförmälda skrivelser i fonderingsfrågan, torde emellertid anledning saknas att för riksdagens verk bibehålla pensioneringsgrunder, som i nu avsedda delar avvika från de för allmänna civilförvaltningen gällande. Att icke redan vid 1938 års riksdag erforderliga åtgärder blevo vidtagna för att åstadkomma önskvärd överensstämmelse mellan civilförvaltningen och riksdagens verk med avseende å fonderingen, torde hava berott därpå, att fonderingsfrågan för civilförvaltningens del avgjordes först så sent under riksdagen, att utarbetandet av förslag i ämnet för riksdagens verk icke kunde medhinnas före riksdagens avslutande.

Ett slopande av fonderingen förutsätter, att 10 § tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk upphäves. Förslag härom framläggas i kommitténs hemställan. Såsom konsekvens av upphävandet erfordras vissa andra åtgärder. Mot de förslag, som i dessa hänseenden framlagts i fullmäktiges nysnämnda skrivelser, har kommittén intet att erinra. Sålunda böra 15—18 §§ i de av delegerade den 7 november 1935 utfärdade föreskrifterna rörande tillämpning av tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk upphävas. De nuvarande pensionsfonderna torde, liksom vid allmänna civilförvaltningen, böra kvarstå med de kapitalbelopp, vartill de må uppgå vid tiden för den nya ordningens genomförande. I övrigt böra de för allmänna civilförvaltningen från och med den 1 juli 1938 gällande grunderna för fonderingen och pensionskostnadernas bestridande i tillämpliga delar fastställas att gälla även för riksdagens verk. De ändringar i vederbörande avlönings- och pensionsstater, vilka härav föranledas, hava beträffande riksgäldskontorets förvaltningsområde vidtagits redan i detta verks stafförslag för nästkommande budgetår. Vidkommande riksbanken läser förslag i ämnet från fullmäktiges sida komma att framläggas i samband med förslag till de ändringar i gällande stater, som påkallas av löneregleringen. I övrigt får kommittén hänvisa till fullmäktiges förenämnda skrivelser till delegerade samt därvid fogade promemorior angående fonderingsfrågan samt sättet för pensionskostnadernas bestridande.

17 §.

I 17 § har kommittén vidtagit den reella ändringen, att bestämmelserna om särskilda pensionsunderlag för kvinnliga befattningshavare uteslutits. Såsom 1938 års pensionssakkunniga i samband med behandling av förslag till motsvarande ändring i civila tjänstepensionsreglementet erinrat, har enligt nämnda reglemente hittills för kvinnliga befattningshavare gällt lägre pensionsunderlag än för manliga tjänstemän, tillhörande samma lönegrad. Detta har sin grund i de bestämmelser i gällande avlöningsreglementen, som uteslutit kvinnlig befattningshavare från rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad. Eftersom pensionsunderlagen beräknats på grundval av slutlönen, har denna inskränkning i löneförmånerna för kvinnliga befattningshavare kommit att i pensionshänseende återverka så, att pensionsunderlaget för kvinna blivit fastställt till samma belopp som det för manlig tjänsteman i närmast lägre lönegrad gällande. Då ifrågasvarande inskränkning i kvinnliga befattningshavares rätt till löneklassuppflyttning icke erhållit någon motsvarighet i de nya avlöningsbestämmelserna, hava 1938 års pensionssakkunniga funnit konsekvensen bjuda, att nuvarande undantagsföreskrift beträffande kvinnliga befattningshavares ställning i pensionshänseende upphäves. Samma ändring bör självfallet äga rum beträffande kvinnliga tjänstemän vid riksdagens verk.

I formellt hänseende märkes den ändringen i förevarande paragraf, att pensionsunderlag och pensionsavdrag upptagits för de nya lönegraderna 31—34. Dessa underlag överensstämma med dem, som föreslagits av 1938 års pensionssakkunniga och vilka beräknats med utgångspunkt från de lönebelopp, som finnas upptagna i nu gällande löneplan. De i tabellen över pensionsunderlag och pensionsavdrag använda lönegradsbeteckningarna hava anpassats efter det föreslagna avlöningsreglementet för riksdagens verk.

18 §.

De av kommittén föreslagna ändringarna i 18 § äro av uteslutande formell natur.

22 §.

Vid bifall till lönekommitténs förslag att förändra byråchefstjänsterna vid justitieombudsmans- och militieombudsmansexpeditionerna till befattningar tillsatta medelst förordnande tillsvidare bör förevarande paragraf i pensionsreglementet upphävas, varom förslag framlägges i kommitténs hemställen.

24 §.

Ändringarna i denna paragraf äro av formellt slag och avse allenast utbytande av benämningen verkställande styrelseledamot vid riksbankens avdelningskontor mot den i förslaget till avlöningsreglemente för riksdagens verk använda tjänstetiteln direktör vid riksbankens avdelningskontor.

26 §.

Efter mönster av den i förslaget om ändring i vissa delar av civila tjänstepensionsreglementet följda uppställningen hava under 1 mom. av denna paragraf för de till löneplanen RC hänförliga befattningar, vilka tillsätts genom förordnande på viss tid, i tabellform angivits pensionsunderlag och pensionsavdrag i enlighet med 1938 års pensionssakkunnigas förslag, varvid medtagits underlags- och avdragsbelopp även för de lönegrader, i vilka för

närvarande icke vid riksdagens verk finnas några befattningar. Någon saklig ändring i nuvarande förhållanden har härmed icke företagits.

Enär såväl den av kommittén föreslagna placeringen av andre deputerade i riksbanken i lönegrad RC 3 som den av delegerade förordade placeringen i lönegrad RC 5 enligt huvudregeln skulle giva ett lägre pensionsunderlag än det nu för dem gällande, har såsom 2 mom. i förevarande paragraf intagits en särskild bestämmelse, som avser att bibehålla nämnda befattningshavare vid deras nuvarande ställning i pensionshänseende.

29 §.

Rörande den för extra ordinarie tjänster föreslagna tabellen över pensionsunderlag och pensionsavdrag gäller i huvudsak vad ovan anförts i fråga om ändringarna i 17 §.

Övergångsbestämmelser.

Ikraftträdandet av de föreslagna ändringarna i tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk bör givetvis ske vid samma tidpunkt, då den nya löne-regleringen träder i tillämpning eller den 1 juli 1939. Vid övergången till den nya ordningen bör emellertid iakttagas, att — på sätt i det föregående berörts — de nuvarande innehavarna av befattningarna såsom byråchef vid justitieombudsmans- och militieombudsmansexpeditionerna genom ett särskilt stadgande bevaras vid sin hittillsvarande pensionsrätt. Föreskrift härom återfinnes såsom punkt 1 i de föreslagna övergångsbestämmelserna. Punkten 2 av samma bestämmelser avser sådana befattningshavare, vilka av en eller annan anledning icke övergå på det nya avlöningsreglementet utan fortfarande bliva underkastade föreskrifterna i 1921 års avlöningsreglemente för befattningshavare vid riksdagens verk. För dessa bör då även tjänstepensionsreglementet för samma verk tillämpas i dess tidigare lydelse. En direkt motsvarighet till denna bestämmelse återfinnes i förslaget till ändring i vissa delar av civila tjänstepensionsreglementet (övergångsbestämmelserna punkt 2).

I 30 § lagen för Sveriges riksbank stadgas, att ledamot av statsrådet eller fullmäktig i riksgäldskontoret ej må vara fullmäktig i riksbanken eller av fullmäktige utsedd suppleant för förste deputeraden. Denna bestämmelse medför, att om en direktionsledamot i riksbanken utses till ledamot av statsrådet, han är skyldig att frånträda sin befattning i riksbanken och därmed också går förlustig rätten till pension. Fullmäktige i riksbanken hava i skrivelse till delegerade den 31 mars 1938 föreslagit, att i 25 § tjänstepensionsreglementet måtte införas en bestämmelse om att beträffande direktionsledamot (riksgäldsdirektör), som frånträtt sin befattning för utövande av statsrådsämbete, skall, så länge han innehar sådant ämbete, i pensionshänseende anses, som om han alltjämt kvarstod i befattningen som direktionsledamot (riksgäldsdirektör). Därigenom skulle enligt vad fullmäktige framhållit överensstämmelse nås med vad i sådant avseende jämlikt 32 § civila tjänstepensionsreglementet gäller för justitieråd eller regeringsråd, som tillträder statsrådsämbete.

Delegerade hava sedermera i skrivelse till bankoutskottet den 5 maj 1938 upptagit bankofullmäktiges ovan omförmälda förslag, vilket även biträtts av fullmäktige i riksgäldskontoret. Emellertid funno sig delegerade samtidigt

föranlåtna att framhålla, att det vore tveksamt om frågan om ändrad lydelse av 25 § tjänstepensionsreglementet lämpligen borde upptagas till prövning vid dåvarande tidpunkt. Därest nytt civilt avlöningsreglemente bleve av riksdagen antaget och i följd därav avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk underkastades omarbetning vid 1939 års riksdag, kunde nämligen i samband därmed komma under övervägande förändringar, som föranledde bortfallandet av nuvarande stadgande i 25 § tjänstepensionsreglementet. I anslutning till vad delegerade i sist angivna hänseende anfört fann bankoutskottet sig icke böra för 1938 års riksdag framlägga förslag till ändring av ovanberörda paragraf, varom meddelande lämnades delegerade i skrivelse den 28 maj 1938.

Med anledning av vad sålunda förekommit har kommittén förehaft frågan om viss komplettering av 25 § tjänstepensionsreglementet men därvid kommit till den uppfattningen, att förevarande spörsmål, vilket icke har något direkt samband med den nu förestående löneregleringen och vars lösning måhända kan påverkas av en eventuell omläggning av grunderna för uppskjuten livränta, lämpligen bör upptagas till närmare övervägande först i samband med den mera genomgripande revision av pensionslagstiftningen, som är att förvänta inom den närmaste tiden. Kommittén har fördensskull ansett lämpligast, att 25 § tillsvidare får kvarstå i oförändrat skick.

Familjepensionsreglementet.

9 §.

De föreslagna ändringarna i 9 § sammanhänga med den ändrade lönegradsnomenklaturen och påbyggnaden av löneplanen med fyra nya lönegrader. Någon ändring i sak har däremot icke vidtagits.

Hemställan.

Under återopande av vad kommittén i det föregående anfört och föreslagit får kommittén hemställa, att delegerade måtte föreslå riksdagen

dels besluta, att 10 och 22 §§ tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skola upphöra att gälla från och med den 1 juli 1939;

dels besluta, att 1 § 1 mom., 6 § 1 mom., 17 §, 18 §, 24 § 1 och 2 mom., 26 § samt 29 § 1 mom. tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skola från och med den 1 juli 1939 erhålla den ändrade lydelse, som framgår av bifogade förslag;

dels godkänna de övergångsbestämmelser, som av kommittén föreslagits i anledning av nämnda ändringar i tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk;

dels ock besluta, att 9 § 1 mom. familjepensionsreglementet för riksdagens verk skall från och med den 1 juli 1939 erhålla den ändrade lydelse, som framgår av bifogade förslag.

Stockholm den 8 maj 1939.

A. WESTLING.

STEN WIDLUND.

HJALMAR EKENGREN.

| E. Norberg.

Förslag

till

ändring i vissa delar av tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk.

1 §.

1. Detta reglemente skall äga tillämpning å följande befattningshavare vid riksdagens verk:

- a) ordinarie tjänsteman, vilken är underkastad föreskrifterna i avlöningsreglementet för riksdagens verk och som innehar befattning tillsatt genom fullmakt eller konstitutorial eller genom förordnande på viss tid;
- b) ledamot av riksbankens direktion och riksgäldsdirektören; samt
- c) extra ordinarie tjänsteman, vilken är underkastad avlöningsreglementet för icke-ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk.

6 §.

1. Om tjänsteman, vilken åtnjuter pension enligt detta reglemente, sedermera erhåller pension för annan i reglementet avsedd befattning, må han uppbära allenast den större pensionen och en tredjedel av den mindre, med iakttagande tillika, att sammanlagda beloppet ej må överstiga 9 996 kronor.

17 §.

Beträffande de i detta kapitel avsedda befattningarna skola, där ej annat följer av stadgandena i 19 och 20 §§ samt 24 § 4 mom., tillämpas de pensionsunderlag och pensionsavdrag, som här nedan angivas:

Lönegrad	Pensionsunderlag kr.	Pensionsavdrag för år kr.	Lönegrad	Pensionsunderlag kr.	Pensionsavdrag för år kr.
RA 1	1 320	36	RA 18	3 684	174
» 2	1 404	39	» 19	3 924	192
» 3	1 476	42	» 20	3 924	192
» 4	1 560	45	» 21	4 200	213
» 5	1 644	48	» 22	4 476	234
» 6	1 716	51	» 23	4 764	255
» 7	1 824	57	» 24	5 076	279
» 8	1 920	63	» 25	5 400	303
» 9	2 040	69	» 26	5 724	330
» 10	2 160	75	» 27	6 036	354
» 11	2 304	84	» 28	6 360	378
» 12	2 436	90	» 29	6 684	399
» 13	2 640	102	» 30	6 996	420
» 14	2 844	114	» 31	7 128	429
» 15	3 036	129	» 32	7 260	435
» 16	3 240	141	» 33	7 428	447
» 17	3 444	156	» 34	7 608	456

18 §.

För manlig tjänsteman inträder, där ej för viss befattning annan pensionsålder anges i den såsom bilaga A till detta reglemente fogade åldersför-

teckningen, pensionsåldern, om han tillhör lönegraderna RA 1—12, vid utgången av den månad, under vilken han uppnår 60 år, och om han tillhör lönegraderna RA 13—34 vid utgången av den månad, under vilken han uppnår 65 år.

För kvinnlig — — — 60 år.

24 §.

1. Har tjänsteman, som avses i detta kapitel, under minst tolv år eller, där fråga är om direktör vid riksbankens avdelningskontor, under minst tio år — — — gällande pensionsunderlaget.

2. Därest sådan tjänsteman, innan han under tolv år eller, där fråga är om direktör vid riksbankens avdelningskontor, under tio år — — — gällande pensionsunderlaget.

26 §.

1. För de i detta kapitel avsedda befattningarna skola, med i 2 mom. angivet undantag, tillämpas de pensionsunderlag och pensionsavdrag, som här nedan för de särskilda lönegraderna angivas:

Lönegrad	Pensionsunderlag kr.	Pensionsavdrag för år kr.	Lönegrad	Pensionsunderlag kr.	Pensionsavdrag för år kr.
RC 1	7 000	420	RC 8	9 000	540
» 2	7 000	420	» 9	9 000	540
» 3	7 000	420	» 10	9 000	540
» 4	7 000	420	» 11	9 000	540
» 5	7 000	420	» 12	9 000	540
» 6	8 000	480	» 13	9 000	540
» 7	8 000	480			

2. För andre deputerad i riksbanken skola tillämpas ett pensionsunderlag av 8 000 kronor och ett pensionsavdrag för år av 480 kronor.

29 §.

1. För extra ordinarie befattningar skola tillämpas de pensionsunderlag och pensionsavdrag, som här nedan angivas:

Lönegrad	Pensionsunderlag kr.	Pensionsavdrag för år kr.	Lönegrad	Pensionsunderlag kr.	Pensionsavdrag för år kr.
1	1 236	33	16	3 036	129
2	1 320	36	17	3 240	141
3	1 404	39	18	3 444	156
4	1 476	42	19	3 684	174
5	1 560	45	20	3 684	174
6	1 644	48	21	3 924	192
7	1 716	51	22	4 200	213
8	1 824	57	23	4 476	234
9	1 920	63	24	4 764	255
10	2 040	69	25	5 076	279
11	2 160	75	26	5 400	303
12	2 304	84	27	5 724	330
13	2 436	90	28	6 036	354
14	2 640	102	29	6 360	378
15	2 844	114	30	6 684	399

Övergångsbestämmelser.

1. Beträffande den, som den 30 juni 1939 är innehavare av befattning såsom byråchef vid justitieombudsmansexpeditionen eller militieombudsmansexpeditionen, skola de i reglementet innefattade bestämmelser, vilka avse tjänstemän som tillsättas genom fullmakt eller konstitutorial, i tillämpliga delar gälla, varvid sådan befattningshavare skall anses likställd med tjänsteman, tillhörande lönegraden RA 30.

2. Tjänstepensionsreglementet för riksdagens verk skall i dess tidigare lydelse tillämpas å sådan ordinarie tjänsteman, som efter den 1 juli 1939 fortfarande är underkastad föreskrifterna i 1921 års avlöningsreglemente för befattningshavare vid riksdagens verk.

Bilaga 2.

Förslag

till

ändrad lydelse av 9 § 1 mom. familjepensionsreglementet för riksdagens verk.

9 §.

1. Beträffande ordinarie befattningar, vid vilka lön utgår enligt löneplan RA i avlöningsreglementet för riksdagens verk, skola, där ej annat följer av stadgandena i 11 och 12 §§, tillämpas de familjepensionsunderlag och familjepensionsavdrag, som här nedan angivas:

Lönegrad	Familjepensionsunderlag kr.	Familjepensionsavdrag för år kr.	Lönegrad	Familjepensionsunderlag kr.	Familjepensionsavdrag för år kr.
RA 1	750	72	RA 18	1 680	204
» 2	780	75	» 19	1 770	219
» 3	810	78	» 20	1 770	219
» 4	840	81	» 21	1 860	234
» 5	870	87	» 22	1 950	249
» 6	900	93	» 23	2 040	267
» 7	930	99	» 24	2 130	285
» 8	960	108	» 25	2 220	306
» 9	1 020	117	» 26	2 310	327
» 10	1 080	126	» 27	2 400	348
» 11	1 140	135	» 28	2 490	369
» 12	1 200	144	» 29	2 580	390
» 13	1 260	153	» 30	2 670	411
» 14	1 320	162	» 31	2 700	420
» 15	1 410	171	» 32	2 760	435
» 16	1 500	180	» 33	2 820	456
» 17	1 590	192	» 34	2 880	474